

20242774779

МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

Врз основа на член 46 став (5) од Законот за буџети („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.203/22, 76/24 и 272/24) министерот за финансии донесе

УПАТСТВО ЗА НАЧИНОТ НА ПЛАНИРАЊЕ НА ЛИКВИДНОСТА НА БУЏЕТОТ

Член 1

Со ова упатство поблиску се пропишува начинот на планирање на ликвидноста на буџетот.

Член 2

(1) По започнување на примената на буџетот од страна на Министерството за финансии врз основа на податоците од матичните буџетски корисници се утврдува динамиката на проценетите буџетски приходи и приливи и расходи и одливи по месеци во текот на буџетската година. Проценетата динамика се користи за управување со квотите, одредување на квоти по квартали или други периоди (во натамошниот текст: квоти), следење на реализацијата на буџетските приливи и одливи, како и планирање и управување со ликвидноста на буџетот.

(2) Во почетната проценка на динамиката за дадена буџетска година се земаат во предвид:

1. Податоците за реализација на буџетите од претходните три до пет години, ажурирани за најновите промени во економското, фискалното и монетарното опкружување;
2. Обврските пренесени од претходната буџетска година;
3. Динамиката на евидентираните повеќегодишни обврски преземени од буџетските корисници во претходните години;
4. Роковите за исплата на евидентираните обврски кои произлегуваат од задолжувањето;
5. Финансиските планови на матичните буџетски корисници и
6. Сите други релевантни податоци достапни во Интегрираниот информациски систем за управување со јавни финансии, вклучително и за непредвидени обврски.

(3) При изготвување на проценетата динамика од страна на Министерството за финансии во соработка со матичните буџетски корисници се определува периодот за плаќање за редовните месечни буџетски расходи и тоа:

1. Плати и пензии;
2. Расходи за стоки и услуги (комунални расходи);
3. Социјални трансфери;
4. Трансфери до општините;
5. Трансфери до фондовите за социјално осигурување и
6. Други редовни месечни буџетски расходи.

(4) Проценетата динамика редовно се ажурира од страна на Министерството за финансии согласно реално остварените приходи и приливи и расходи и одливи за соодветниот период, како и за какви било значајни промени во економското и фискалното опкружување кои не биле претходно проценети.

(5) Податоците потребни за изработка на проценката на динамиката ги обезбедуваат матичните буџетски корисници во кои се опфатени и буџетските корисници кои се под нивна надлежност.

(6) Податоците се внесуваат во соодветна база на податоци од страна на буџетските корисници и автоматски се генерираат и преземаат од страна на Министерството за финансии, кои можат да бидат директно преземени од базата на податоци на Интегрираниот информациски систем за управување со јавни финансии или преку соодветни интерфејси од надворешните системи (Министерство за финансии - Управа за јавни приходи, Министерство за финансии - Царинска управа и други поврзани информациски системи).

(7) По барање на Министерство за финансии или матичниот буџетски корисник, буџетскиот корисник треба да ги достави сите дополнителни информации кои сеуште не се внесени и достапни во Интегрираниот информациски систем за управување со јавни финансии.

(8) Од страна на Министерството за финансии во соработка со матичните буџетски корисници се утврдуваат квоти на матичните буџетски корисници во текот на целата буџетска година.

(9) Матичниот буџетски корисник ги распределува донесените квоти на буџетските корисници под негова надлежност.

(10) Во квартал или друг период за кој е одредена квота, буџетскиот корисник може да изврши плаќања до износот што е на располагање. Буџетскиот корисник не може да врши плаќања пред соодветната квота да биде евидентирана во Интегрираниот информациски систем за управување со јавни финансии.

(11) Утврдените квоти на матичните буџетски корисници и на буџетските корисници под нивна надлежност се евидентираат во Интегрираниот информациски систем за управување со јавни финансии.

(12) При утврдување или усогласување на квотите на матичен буџетски корисник се земаат во предвид:

1. Утврдената проценета динамика;
2. Годишниот финансиски план на матичниот буџетски корисник, со сите проектирани приходи и приливи, вклучувајќи ги приходите од сопствените активности и оние на буџетските корисници под негова надлежност и сите негови расходи и одливи;
3. Сите евидентирани обврски на буџетскиот корисник вклучително и датуми на достасување на плаќањата;
4. Информации обезбедени од матичните буџетски корисници за евентуално очекуваната промена во нивните финансиски планови;
5. Ликвидност на буџетот врз основа на движењето на салдото на Единствената трезорска сметка и проценетите кумулативни приливи за соодветните периоди;
6. Сезонската компонента на буџетските расходи и
7. Други релевантни податоци.

(13) Од страна на матичните буџетски корисници во Интегрираниот информациски систем за управување со јавни финансии се обезбедуваат и внесуваат сите достапни информации за очекуваните приходи и приливи, како и расходи и одливи за матичниот буџетски корисник и за буџетските корисници под негова надлежност кои се потребни за одредување или прилагодување на предлог квотите.

(14) Во периодот за кој се определени квотите Министерството за финансии може по барање на матичен буџетски корисник да разгледа зголемување на неговата квота.

(15) Од страна на Министерството за финансии може да се овозможи зголемување на квотата на матичниот буџетски корисник, доколку:

- за истиот износ се намалуваат квотите на други матични буџетски корисници и
- наплатените приходи и другите приливи, се повисоки од првично проценетите за тој период.

(16) При зголемувањето на тековната квота треба соодветно да се намалат квотите во следниот период на матичниот буџетски корисник.

(17) Матичниот буџетски корисник може на барање на буџетски корисник под негова надлежност да ја прилагоди неговата квота и да овозможи зголемување на квотата на тој буџетски корисник, доколку:

- во ист износ се намалуваат квотите на другите буџетски корисници под негова надлежност и

- е овозможено зголемување на квотата на матичниот буџетски корисник од страна на Министерството за финансии.

(18) Изменетата квота на матичниот буџетски корисник или на буџетскиот корисник под негова надлежност се евидентира во Интегрираниот информациски систем за управување со јавни финансии од страна на матичниот буџетски корисник.

(19) Секое прилагодување на квотата на буџетскиот корисник за тековниот период ќе резултира со соодветно прилагодување на квотите на тој буџетски корисник, утврдени за останатите квартали или за друг период до крајот на буџетската година.

(20) Податоците и другите информации од овој член треба да бидат соодветно пополнети, дигитално потпишани и обработени и во рамките на Интегрираниот информациски систем за управување со јавни финансии.

Член 3

Планирањето на ликвидноста на буџетот на државата преку месечниот план за извршување на буџетот се состои од:

1. месечни проекции на приходи и приливи и
2. месечни проекции на расходи и одливи.

Член 4

(1) Месечните проекции на приходи и приливи се утврдуваат од страна на Министерството за финансии врз основа на проекциите на приходите и приливите внесени во Интегрираниот информациски систем за управување со јавни финансии или обезбедени од надворешни системи кои се достапни во Министерството за финансии.

(2) Месечните проекции на приходи и приливи Министерството за финансии - Управата за јавни приходи и Министерството за финансии - Царинската управа, како и матичните буџетски корисници ги обезбедуваат најдоцна до 25-ти во тековниот месец за наредниот месец.

(3) По барање на Министерството за финансии, Министерството за финансии - Управата за јавни приходи и Министерството за финансии - Царинската управа, матичен буџетски корисник или буџетски корисник ги доставуваат сите достапни дополнителни информации поврзани со нивните проектирани приходи и други приливи.

(4) Месечните проекции на приходи и приливи ги опфаќаат и проектираните приливи од финансиски активности како што се издавање должнички инструменти и задолжување.

(5) Во текот на месецот за кој се однесува месечната проекција на приходи и приливи, Министерството за финансии - Управата за јавни приходи, Министерството за финансии - Царинската управа и матичните буџетски корисници треба да го известат Министерството за финансии за секоја позначајна промена што може да влијае на динамиката или висината на нивните проекции на месечните приходи и приливи, а во случај на поголеми отстапувања истите веднаш го известуваат Министерството за финансии.

(6) Во текот на месецот за кој се однесува месечната проекција на приходи и приливи, буџетскиот корисник треба да го информира својот матичен буџетски корисник за секоја позначајна промена што може да влијае на динамиката или висината на неговите месечни проекции на приходи и приливи, а во случај на поголеми отстапувања истите веднаш го известуваат матичниот буџетски корисник.

Член 5

(1) Месечните проекции на расходи и одливи се утврдуваат од страна на Министерството за финансии, врз основа на проекции на месечните планови за извршување на буџетот на матичните буџетски корисници, во согласност со месечните проекции на приходите и приливите внесени во Интегрираниот информациски систем за управување со јавни финансии или обезбедени од надворешни системи кои се достапни во Министерството за финансии.

(2) Месечниот план од ставот (1) на овој член претставува збир од месечни планови за извршување на буџетот на матичните буџетски корисници.

(3) Матичниот буџетски корисник го внесува својот предложен месечен план од ставот (1) на овој член во Интегрираниот информациски систем за управување со јавни финансии најдоцна во рок од седум дена пред почетокот на месецот за кој се однесува и истиот ги опфаќа расходите и одливите на сите буџетски корисници под негова надлежност, при што не треба да го надмине износот на расположливата квота на матичниот буџетски корисник за тој период.

(4) По барање на Министерството за финансии од страна на матичниот буџетски корисник се обезбедуваат сите достапни дополнителни информации во врска со неговиот предложен месечен план од ставот (1) на овој член. На барање на матичниот буџетски корисник, од страна на буџетскиот корисник под негова надлежност се обезбедуваат сите достапни дополнителни информации поврзани со неговите проценети расходи и одливи.

(5) Доколку матичен буџетски корисник не го внесе својот предложен месечен план од ставот (1) на овој член во Интегрираниот информациски систем за управување со јавни финансии во рокот утврден во ставот (3) на овој член или ако не ги обезбеди бараните дополнителни информации согласно ставот (4) на овој член, од страна на Министерство за финансии се изготвува проценет месечен план за извршување на буџетот на тој матичен буџетски корисник. Проценетиот месечен план на матичниот буџетски корисник се состои од сите релевантни податоци како што се датумите на достасување на неплатените обврски и налози за плаќања кои се веќе внесени и достапни во Интегрираниот информациски систем за управување со јавни финансии.

(6) Доколку предложениот месечен план за извршување на буџетот на матичен буџетски корисник го надминува износот на неговата расположлива квота, матичниот буџетски корисник, заедно со предложениот месечен план за извршување на буџетот до Министерството за финансии поднесува и барање за усогласување на квотата.

Член 6

Ова упатство влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а ќе започне да се применува од 1 јануари 2026 година.

Бр. 09-11901/1
30 декември 2024 година
Скопје

Министер за финансии,
м-р Гордана Димитриеска-Кочоска, с.р.